

MOKOMOJI PRIEMONĖ NR. 6

Aprašymas. Ištrauka iš Ajovoje (JAV) gyvenančio Jozefo Kostlano 1863 m. gruodžio 26 d. laiško, kuriame aprašoma jo kelionė pas artimuosius Bohemijoje (šiandieninė Čekijos Respublika)

Žmonių mūsų laive buvo kokie keturi šimtai. Kitą dieną ėmė taip bjauriai supti, kad negalėjome užmigti, o kone daugiau nei pusė žiaugčiojo ir vėmė. Įgula ir jūreiviai prie stulpų kalė ir rišo kelionines skrynias, kad jos neiškristų per bortą. Tada pirmą kartą pagalvojome, kad paskiau bus dar baisiau, tačiau, ačiū Dievui, kelionė praėjo laimingai. Dieną dvi vis pasupdavo, o paskui vėl nurimdavo.

Tai tęsėsi dvi su puse savaitės, o paskui jau viskas puikiai klojosi iki pat galo. Dėl savo silpno skrandžio ir menko sudėjimo tris su puse savaitės kamavausi tiek, kad negalėjau valgyti: vos pakėlus galvą ji pradėdavo suktis, o skrandis versdavosi aukštyn kojomis, bet paskui pripratau, ir maistas tapo vėl skanus. Ir Francekas prastai jautėsi, tik ne taip ilgai. Anna ir Krystyna irgi galavosi apie keturias dienas, bet jos bent jau nevėmė ir jų taip baisiai nepykino. Jozífekas ir Anička vėmė be perstojo. Va kaip yra laive: baisu ir dvokia, kamuoja troškulys ir alkis.

Šaltinis: Immigration History Research Centre, University of Minnesota

Aprašymas. Ištrauka iš Filadelfijoje (JAV) gyvenančios Marciannos Dwiatkowskos 1891 m. balandžio 24 d. laiško savo dukrai Lenkijoje, kuriame aiškinama, kaip pasirengti kelionei į JAV

Kai važiuosi, miela dukra, arako kelionei nepirk, tik keletą indų – katiliuką ir puodelį. Kai tik atvyksi į Hamburgą, agentai mėgins iškaulyti daug pinigų. Tai neduok net jei turėsi. Tik pasakyk, kad už tavo bilietus iš anksto sumokėta, kad motina sumokėjo. Jeigu jie niekaip nenusileis, sumokėk 2 markes, ne daugiau. O šiaip niekam neduok nieko savo. Pasiimk visus drabužius, kiek turi, net kasdienę skarą, pravers laive. Naujų drabužių nesirenk, jų reikės čia, Amerikoje, kaip ir Lenkijoje reikėdavo. Miela dukra, jei patalus pardavei, o pagalves pasilikai, tai pasiimk... Nusipirk užsagstomus batus, o, jei ir taviškiai geri, jokių nepirk. Dėl pinigų nesijaudink, šiek tiek tau išsiunčiau iki Karpinkos, kur lauks ir bilietas į garlaivį, tas bus iki Golubo. Išsiunčiau tau 24 markes, bus užtektinai. Miela dukra, leiskis į kelionę su Dievu, pasiruošk ir prieik išpažinties, nes kelionė baisi. Vandeniui reikės nukeliauti keletą tūkstančių mylių, bet tu nieko nebijok. Visada nešiokis Dievą širdyje ir Dievas tave saugiai atves pas mane. Motina

Šaltinis: Johnstown Area Heritage Association

EUROPOS ISTORIJOS NAMAI

Aprašymas. Ištrauka iš Juliano Kszeszowskio 1891 m. vasario 10 d. laiško draugui Lenkijoje, kuriame aprašomas darbas JAV

Čia jie darbininkus renkasi kaip mes galvijus pas save turguje arba kaip kariuomenėje – tik būk stiprus ir sveikas. Va kaip jie elgiasi su žmonėmis. Tiesa, jei tu stiprus, jaunas, sveikas ir darbštus, gali uždirbti 100 rublių per mėnesį, tik dar turi kalbėti amerikietišškai. Čia rublį uždirbsi daug greičiau nei ten [Lenkijoje] pusrublį per visą vasarą. Greitai kažį ko nepasieksi, nes juk nemoki kalbos, o tas visiems svarbu. Bet, jei labai nori ir gali sau leisti, atvažiuok be baimės. Tik būk stiprus ir vikrus, gyvenk geroje vietoje, gražiame name ir turėk draugą, kad nesibaigtų taip, kaip man... Amerika yra turtingiausia šalis [pasaulyje], bet visas jos turtas žemėje. Dėl to darbas [čia] visur toks sunkus... Bet važiuok čionai nedvejodamas – grašį uždirbsi greičiau nei ten. Julianas

Šaltinis: [Johnstown Area Heritage Association](#)

Aprašymas. Ištrauka iš Ohajuje (JAV) gyvenančios suomės vardu Saimi 1938 m. balandžio 4 d. laiško savo seseriai Suomijoje

Miela sese,

daugybę kartų ėmiau plunksną į rankas ir, pasidėjusi popieriaus lapą, ruošiausi atsakyti į tavo laišką, bet vis nepajėgdavau. Ašaros šitiek temdė akis, kad negalėjau rašyti. Motinos mirtis man buvo didžiulis netikėtumas, nors juk šito ir laukiau: dabar mieloji motina ilsisi ramybėje. Man šitiek kartų maudė širdį sužinojus, kad ir savo gyvenimo saulėlydyje ji neturėjo atokvėpio. Jai visą laiką reikėjo dirbti, sąmonės ji neprarado iki pat galo. Jie buvo tokie stiprūs. Miela sese, aš tau taip dėkinga, kad pasirūpinai paskutiniuotu patarnavimu motinai. Kaip tai didinga ir gražu! Taip pat dėkoju savo sesei Mari ir Selmai. Labai blogai, kad motinai rašydavau ne per dažniausiai. Tai nereiškia, kad buvau ją pamiršusi. Bet juk tu labai užsiėmusi savo ūkyje? O motina nemokėjo skaityti – kas gi jai būtų perskaitęs mano laiškus? Tikiuosi, ji neminėjo manęs bloguotu. Jei Perākoski liko kokia motinos daryta ar jai priklausiusi smulkmena, prašau, išsaugok man, kad turėčiau prisiminimā apie ją. Mano pačios sveikata nekokia. Buvo atėjęs daktaras, sakė, kad man atsivėrė opos. likka lėtpjūvėje susilaužė pirštā. Dešinės rankos bevardį pirštā visiškai nupjovė, kaip kankorėžį. Įkliuvo tarp dviejų sunkių rāstų. Dabar tris savaites negalės eiti į darbā. Kaip laikosi tėvas? Prašau, perduok jam nuo mūsų daug linkėjimų. Pasakyk, jog tikimės, kad jis šį pasaulį paliks įtikėjęs į Jėzų. O dabar atsisveikinu, miela sese. Dievas su tavimi.

Šaltinis: [University of Minnesota](#)

- Kokia yra kiekvieno laiško pagrindinė tema ar problemos, apie kurias kalba jų autoriai?
- Kokį įspūdį apie migranto gyvenimą XIX a. pabaigoje ir XX a. pradžioje galima susidaryti iš šių laiškų?
- Ar galite įvardyti, kuo panaši ir kuo skiriasi šių ir šiandieninių migrantų patirtis?

